

РАЕУ

ВІРТУАЛЬНА АКАДЕМІЯ

«ESCOEDUCATION»

2025

РАЕВ

Урок №9. 2025 рік

Тема:

«Раціональне використання природних ресурсів»

Розглянемо питання:

- Надрокористування в Україні: вимоги та відповідальність
- Агроекологія та раціональне використання земельних ресурсів
- Охорона та відновлення ґрунтів

РАЕВ

Експерти модулю:

ЛЮДМИЛА ХОМІЧ, віцепрезидент Асоціації професіоналів довкілля (РАЕВ), екоаудитор, юрист

ОЛЕНА КОШИК, юрист, старший партнер Koshyk & Partners Law Firm

НАТАЛІЯ РІЗАК, юрист, фахівець із супроводу бізнесу

Діалог веде **ЛЮДМИЛА ЦИГАНОК**, президентка Асоціації РАЕВ, гендиректор «Офісу сталих рішень»

РАЕВ

Які основні нормативно-правові акти регулюють охорону надр в Україні?

РАЕВ

БЕЗПЕКОВА СИТУАЦІЯ ТА ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА

Власний видобуток = енергетична безпека

www.kse.ua

Нафтогазовий сектор (2022-2024) , у т.ч.	Прямі збитки \$ млн	Непрямі втрати \$ млн	Відновлення \$ млн
Видобуток газу		3 664	183
Магістральне транспортування газу	775	644	962
Розподіл газу	154	1 132	241
Видобуток та переробка нафти	2 136 12 993	12 993	13 106
Зберігання нафти та нафтопродуктів	266	4	320
Всього	3 331	18 437	14 812

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 29 квітня 2025 р. № 481

*Про внесення змін до постанови Кабінету
Міністрів України від 7 грудня 2023 р. № 1320*

6.будівництво та/або відновлення, та/або реконструкція, та/або розміщення, та/або капітальний ремонт об'єктів газосховищ та об'єктів нафтогазовидобування та/або пов'язаних з їх обслуговуванням об'єктів трубопровідного транспорту, приєднання таких об'єктів до газотранспортної системи, геологічне вивчення нафтогазоносності надр, проведення розвідувальних робітздійснюється без:

відповідної містобудівної документації;
отримання містобудівних умов та обмежень забудови земельної ділянки;
отримання звіту про результати проведення експертизи проектної документації на будівництво об'єктів;
отримання права на виконання будівельних робіт;
використання Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва;
схем теплопостачання населених пунктів;
відведення земельних ділянок під об'єкти газосховищ;
проведення оцінки впливу на довкілля згідно з вимогами Закону України "Про оцінку впливу на довкілля";
отримання погодження Державної служби з питань праці;
обов'язкового попереднього укладення угод відповідно до статей 97 і 98 Земельного кодексу України для проведення робіт

РАЕВ

ПЕРЕДБАЧУВАНІСТЬ РЕГУЛЯТОРНОЇ ПОЛІТИКИ

Відновлення заходів державного нагляду (контролю)	Угода між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки про створення Американсько-Українського інвестиційного фонду відбудови
<p>скасування мораторію на:</p> <ul style="list-style-type: none">• планові заходи державного нагляду (контролю) за дотриманням вимог законодавства у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр;• перевірки виконання суб'єктом господарювання приписів, розпоряджень або інших розпорядчих документів щодо усунення порушень вимог	<p>«... ця Угода не завдає шкоди правилам в Україні, що регулюють систему власності на майно, включаючи правила, пов'язані з державною власністю та приватизацією»</p> <p>Угода про обмежене партнерство (визначає умови співпраці) та Статут фонду, через який ця співпраця здійснюватиметься</p>

Якісне стратегічне планування, довгострокові цілі та їх досягнення

РАЕВ

ОХОРОНА НАДР

Оприлюднення проєктів регуляторних актів

2025	30.04.2025 Проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр і визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) Державною службою геології та надр»
2024	
2023	Додаток 1 Додаток 2 Додаток 3 Додаток 4 Додаток 5 Додаток 6 Додаток 7 Додаток 8 Додаток 9 Додаток 10 Додаток 11 Додаток 12 Додаток 13 Додаток 14 Додаток 15 Додаток 16 Додаток 17 Додаток 18 Додаток 19 Додаток 20 Додаток 21 Додаток 22
2022	
2021	
2020	Пояснювальна записка до проєкту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр і визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) Державною службою геології та надр» Додаток
2019	
2018	Аналіз регуляторного впливу до проєкту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр і визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) Державною службою геології та надр»
2017	
	26.02.2025 Проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 13 березня 2022 р. № 303» (доопрацьований 26.03.2025)

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни

Фізичні особи, фізичні особи - підприємці, юридичні особи, крім тих, які наділені бюджетними повноваженнями згідно із законодавством, подають облікові, фінансові, бухгалтерські, розрахункові, аудиторські звіти та будь-які інші документи, подання яких вимагається відповідно до норм чинного законодавства в документальній та/або в електронній формі, протягом трьох місяців після припинення чи скасування воєнного стану або стану війни за весь період неподання звітності чи обов'язку подати документ.

У період дії воєнного стану або стану війни, а також протягом трьох місяців після його завершення до фізичних осіб, фізичних осіб - підприємців, юридичних осіб не застосовується адміністративна та/або кримінальна відповідальність за неподання чи несвоєчасне подання звітності та/або документів.

У період дії воєнного стану або стану війни будь-які перевірки щодо своєчасності та повноти подання будь-яких звітів чи документів звітового характеру уповноваженими органами не здійснюються

РАЕВ

Які обов'язки має надрокористувач щодо виконання умов спеціального дозволу на користування надрами та які наслідки передбачені у разі їх порушення?

РАЕУ

ОХОРОНА НАДР

The image shows a screenshot of the RAEU website. At the top left is the logo of the State Service of Geology and Mineral Resources of Ukraine. To its right is the text 'Державна служба геології та надр України'. In the top right corner, there is a language selector 'English' and a search bar with the text 'Пошук по сайту'. Below the header is a navigation bar with several menu items: 'Про нас', 'Діяльність', 'Надрокористування', 'Геоконтроль', and 'Геологічна галузь'. The 'Надрокористування' menu is expanded, showing a list of services: 'Аукціони', 'УРП', 'Оголошення', 'Стан розгляду заяв', 'Видані спецдозволи та угоди', 'Робочі групи', and 'Єдине вікно надрокористувача'. To the right of this menu, there is a list of document forms: 'Примірні форми документів', 'Реквізити для сплати збору', 'Ціна одиниці товарної продукції', 'Нормативно-правові акти', and 'Розрахунок вартості спецдозволу'. Below the navigation bar, there is a section titled 'Інвестиційний атлас' with four categories: 'Мінерали майбутнього', 'Вуглеводнева сировина', 'Металічні корисні копалини', and 'Неметалічні корисні копалини'. To the right of these categories, there are two more categories: 'Горючі тверді корисні копалини' and 'Дорогоцінне і напівдорогоцінне каміння'. At the bottom center, there is a button labeled 'Державний геологічний портал'.

English

Пошук по сайту

Е-кабінет

Про нас ▾ Діяльність ▾ **Надрокористування** ^ Геоконтроль ▾ Геологічна галузь ▾

Інвестиційний атлас

- Мінерали майбутнього
- Вуглеводнева сировина
- Металічні корисні копалини
- Неметалічні корисні копалини

Аукціони
УРП
Оголошення
Стан розгляду заяв
Видані спецдозволи та угоди
Робочі групи
Єдине вікно надрокористувача

Примірні форми документів
Реквізити для сплати збору
Ціна одиниці товарної продукції
Нормативно-правові акти
Розрахунок вартості спецдозволу

Горючі тверді корисні копалини

Дорогоцінне і напівдорогоцінне каміння

Державний геологічний портал

5.2.2. своєчасно розглядати отримані від **Надрокористувача** програми, плани, звіти та інші документи, які необхідні для виконання робіт, визначених цією Угодою;

5.2.3. у межах своєї компетенції надавати **Надрокористувачу** консультативну підтримку з питань здійснення державного геологічного контролю.

5.3. При виконанні робіт відповідно до умов цієї Угоди **Надрокористувач зобов'язаний:**

5.3.1. забезпечити введення родовища або окремого покладу вуглеводнів в дослідно-промислову розробку;

5.3.2. не прострочувати на більш як один рік з дати закінчення виконання відповідного етапу затвердженої Програми робіт, за винятком невідомості, з не залежних від нього обставин;

5.3.3. здійснювати вимірювання кількості кожного виду вуглеводневої сировини, супутньої пластової води, а також **заклади** в пласти води та природного газу із застосуванням спеціального вимірювального обладнання, яке сертифіковане відповідно до законодавства;

5.3.4. надавати інформацію про кількість видобутої кожного виду вуглеводневої сировини в автоматизованому режимі до Централізованої системи обліку видобутку нафти, природного газу, газового конденсату, супутньої пластової води, а також **заклади** в пласти води та газу до **Держгеонадр**, а також до Державної фіскальної служби України;

5.3.5. забезпечувати охорону надр та доквілля в межах ділянки надр, наданої в користування, а також забезпечувати припинення порушень зонель у стані, придатній для використання за призначенням, або придатній для подальшого їх використання у суспільному виробництві відповідно до Програми робіт;

5.3.6. проводити роботи у терміни та в межах, зазначених у Програмі робіт;

5.3.7. дотримуватися вимог законодавства, стандартів, правил, норм виконання робіт, пов'язаних з користуванням надрами;

5.3.8. допускати уповноважених посадових осіб **Держгеонадр** для здійснення заходів державного геологічного контролю за умови дотримання ними порядку здійснення державного нагляду (контролю), передбаченого Законом України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»;

5.3.9. відшкодовувати збитки, заподіяні державі, підприємствам, установам, організаціям, громадянам та доквіллу в установленому законодавством порядку;

5.3.10. відшкодовувати у встановленому порядку власникам землі та землекористувачам збитки та втрати, завдані внаслідок користування земельною ділянкою відповідно до мети користування надрами, визначеної Дозволом;

5.3.11. використовувати надра відповідно до мети та цілей, для яких їх було надано;

5.3.12. забезпечувати безпеку людей, майна та навколишнього природного середовища;

5.3.13. дотримуватися вимог та умов, передбачених Дозволом та цією Угодою;

5.3.14. надавати в установленому порядку та на вимогу до **Держгеонадр** звіти дані та інформацію щодо користування надрами, виконання цієї Угоди та особливих умов Дозволу;

5.3.15. при виконанні робіт, передбачених Дозволом та цією Угодою, застосовувати прогресивні технології і техніку, що забезпечують повне, комплексне і раціональне використання надр;

5.3.16. зберігати розвідувальні гірничі виробки і свердловини, які можуть бути використані при розробці родовищ та в інших цілях, і ліквідувати у встановленому порядку виробки і свердловини, які не підлягають подальшому використанню;

5.3.17. зберігати геологічну і **виконавчо-технічну** документацію, зразки гірських порід і руд, керну, які можуть бути використані при подальшому вивченні та використанні надр;

5.3.18. дотримуватися протипожежної безпеки та нести за неї персональну відповідальність під час користування надрами, зазначеними у Дозволі та цій Угоді;

5.3.19. зупинити виконання на наданій йому у користування ділянці надр цільових робіт, передбачених Дозволом, протягом 20 (двадцяти) календарних днів після зупинення дії Дозволу та впродовж 10 (десяти) робочих днів після його анулювання;

5.3.20. у разі зупинення дії Дозволу проводити на ділянці надр роботи, пов'язані із запобіганням виникненню аварійної ситуації або усуненням її наслідків, а також виконувати заходи, спрямовані на усунення порушень, що стали підставою для зупинення дії Дозволу;

5.3.21. проводити у порядку встановленому законодавством експертизу та оцінку запасів родовища(а) корисних копалин ділянки (ділянок) надр зазначеної (зазначених) у Дозволі та цій Угоді;

5.3.22. подати документи на внесення змін до Дозволу впродовж 3 (трьох) місяців після отримання протоколу від Державної комісії України по запасах **корисних копалин**;

5.3.23. забезпечити раціональне комплексне використання і охорону нафтогазових надр згідно з цією Угодою та Програмою робіт;

5.3.24. створити безпечні для працівників і населення умови проведення робіт, пов'язаних з ділянкою надр, отриманою у користування з метою видобування вуглеводнів;

5.3.25. у встановленому порядку забезпечити виконання вимог законодавства про оцінку впливу на довкілля;

5.3.26. надавати та оприлюднювати інформацію про загальнодержавні та місцеві податки і збори, інші платежі, а також про виробничу (господарську) діяльність, необхідну для забезпечення прозорості у видобувних галузях, відповідно до Закону України «Про забезпечення прозорості у видобувних галузях» та постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2020 № 858 «Деякі питання забезпечення прозорості у видобувних галузях»;

5.3.27. забезпечити геолого-маркшейдерське обслуговування проведення гірничих робіт, відповідно до вимог законодавства;

5.3.28. інформувати **Держгеонадр** протягом трьох робочих днів у разі застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) до **Надрокористувача**, кінцевих **бенефіціарних** власників юридичної особи (**надрокористувача**) чи до їх посадових осіб та/або у разі зміни складу кінцевих **бенефіціарних** власників юридичної особи;

5.3.29. здійснювати видобування вуглеводнів відповідно до **проекту** розробки, а також інших **проектних** документів, вимоги та показники яких відповідають нормам законодавства;

5.3.30. **Надрокористувач** несе відповідальність за дотриманням залученою виконавцями умов Дозволу та умов користування надрами відповідно до вимог законодавства.

5.4. При ліквідації робіт відповідно до умов цієї Угоди **Надрокористувач зобов'язаний:**

5.4.1. провести та забезпечити фінансування ліквідаційних робіт відповідно до затвердженого в установленому порядку **Проекту** робіт;

5.4.2. у випадку повної або часткової ліквідації чи консервації гірничодобувного об'єкта гірничі виробки привести у стан, який гарантує безпеку людей, майна і навколишнього природного середовища, а в разі консервації – забезпечити збереження родовища та гірничих виробок на весь період консервації;

5.4.3. за необхідності списати залишкові запаси з Державного балансу запасів вуглеводнів відповідно до законодавства.

5.4.4. здійснювати у встановленому законодавством порядку ліквідацію і консервацію гірничодобувних об'єктів.

5.5. **Надрокористувач має право:**

5.5.1. здійснювати на наданій йому ділянці надр видобування вуглеводнів та інші роботи згідно з умовами Дозволу та цієї Угоди;

5.5.2. розпоряджатися видобутими корисними копалинами в порядку, визначеному законодавством;

5.5.3. звести, припинити свою діяльність на отриманій в користування ділянці надр на умовах, визначених Дозволом, цією Угодою та законодавством;

5.5.4. при виконанні робіт відповідно до Дозволу та умов цієї Угоди залучати на договірних засадах третіх осіб для виконання окремих видів робіт, пов'язаних з користуванням нафтогазовими надрами (у такому разі відповідальність за виконання умов, передбачених спеціальним дозволом на користування надрами, несе **Надрокористувач**), за умови прийняття ними відповідальності за порушення екологічних стандартів і вимог.

6. Контроль за виконанням умов користування надрами та цієї Угоди.

6.1. Контроль за виконанням умов користування надрами відповідно до законодавства та цієї Угоди, здійснюється незалежно кожною із Сторін.

6.2. **Надрокористувач** при проведенні робіт здійснює різні види виробничого контролю, а також здійснює контроль за виконанням та якістю робіт, які проводяться залученим виконавцем.

6.3. **Держгеонадр** проводить заходи державного геологічного контролю за виконанням умов користування надрами і положень цієї Угоди та в межах повноважень відповідно до законодавства.

6.4. **Держгеонадр** у разі порушення **Надрокористувачем** умов користування надрами:

6.4.1. зупинив дію Дозволу у випадках передбачених статтею 26 Закону України «Про нафту і газ» та в інших випадках, передбачених законодавством;

6.4.2. припинив право користування надрами шляхом анулювання Дозволу у випадках, передбачених статтею 27 Закону України «Про нафту і газ»;

6.4.3. звертається з позовом до адміністративного суду з метою зупинення окремих видів робіт з геологічного вивчення та/або видобування надр, що проводяться з порушенням стандартів та правил і можуть спричинити псування родовищ, істотне зниження ефективності робіт або призвести до заподіяння збитків державі, а також з метою припинення видобування корисних копалин без спеціальних дозволів на користування надрами (самовільне користування надрами).

6.5. Дія Дозволу поновлюється **Держгеонадром** за умови усунення **Надрокористувачем** порушень, що були підставою для прийняття **Держгеонадром** або судом рішення про тимчасову заборону (зупинення) права користування надрами.

6.6. **Надрокористувач** має право оскаржити в судовому порядку рішення **Держгеонадр** про зупинення дії Дозволу та припинення права користування ділянкою надр шляхом анулювання Дозволу.

7. Інформування Сторін. Щорічна звітність

7.1. **Надрокористувач** зобов'язаний щороку подати в установленому порядку до **Держгеонадр** належним чином заповнену інформацію щодо стану виконання Програми робіт за формою встановленою законодавством та надавати відповідні пояснення з питань, що віднесені до компетенції **Держгеонадр**.

7.2. **Надрокористувач** зобов'язаний в установленому порядку подати до **Держгеонадр** щорічні звіти відповідно до форми звітності щодо обліку запасів корисних копалин.

7.3. **Надрокористувач** зобов'язаний в установленому порядку щорічно подавати до Державного науково-виробничого підприємства «Державний інформаційний геологічний фонд України» відомості про первинну та вторинну (оброблену) геологічну

інформацію для здійснення їх обліку в каталозі відомостей про геологічну інформацію, Державному сховищі геологічної інформації та кам'яного матеріалу.

7.4. **Державна служба геології та надр України** інформує **Надрокористувача** з питань, які відносять до її компетенції і впливають стосовно виконання умов Дозволу та положень цієї Угоди.

8. Конфіденційність

8.1. Інформація, отримана Сторонами в процесі виконання цієї Угоди, є конфіденційною. Порядок і умови користування інформацією, установлюється владним актом інформації відповідно до законодавства.

8.2. Виняток конфіденційності, передбачені пунктом 8.1. цієї Угоди, застосовуються в силі після припинення строку дії цієї Угоди, якщо інше не передбачено законодавством.

8.3. Конфіденційність цієї Угоди не поширюється на умови, врегульовані законодавством, та щодо органів, які здійснюють контроль за їх виконаннями.

8.4. Не є порушенням конфіденційності цієї Угоди розкриття відповідно до вимог законодавства документів у відкритому доступі, а також надання відомостей, документів та інформації контролюючим, судовим, державним органам у випадках, передбачених законодавством.

9. Форс-мажор

9.1. Невиконання або ненадлежаще виконання зобов'язань за цією Угодою є виправданним і не спричиняє відповідальності у тому разі, якщо таке невиконання чи ненадлежаще виконання є наслідком випадку або обставин непереборної сили, які виникли після укладення цієї Угоди, перебувають поза межами контролю Сторін, та які Сторони не могли або передбачити, або попередити розумними заходами.

9.2. Під випадком Сторони розуміють надзвичайну подію, яка не носить характеру невідворотної, однак є непередбачувальною і рідковою для Сторін, а саме: акти або дії органів державної влади, рішення органів місцевого самоврядування, зміни в законодавстві за умови, що дані обставини безпосередньо вплинули на своєчасне виконання зобов'язань Сторони. Під обставинами непереборної сили Сторони розуміють повіль, пожежу, землетрус та інші стихійні лиха, оголошену та неоголошену війну, воснові дії, загрозу війни, терористичний акт, блокаду, революцію, захоплет, повстання, масові заворушення та інші події, що не залежать від волі Сторін.

9.3. При наявності обставин, зазначених у пункті 9.1., Сторона, яка опинилася під їх впливом, повинна в розумний строк, але не пізніше ніж через 30 календарних днів з дня їх виникнення, без затримки повідомити про це іншу Сторону та надати протягом 60 календарних днів документи, що підтверджують їх наявність. Повідомлення повинно містити інформацію про характер обставин і, якщо можливо, оцінку їх впливу на можливість виконання стороною своїх зобов'язань за цією Угодою та прирівняний графік виконання зобов'язань.

9.4. Після повідомлення про виникнення обставин непереборної сили Сторони, у найкоротший термін, проводить зустріч (у разі необхідності) з метою прийняття спільного рішення щодо подальшого виконання умов цієї Угоди.

9.5. Після припинення обставин, зазначених у пункті 9.1., Сторона, що опинилася під впливом обставин непереборної сили, повинна без затримки, але не пізніше ніж через 15 календарних днів з дня припинення, повідомити про це іншу Сторону у письмовій формі. Повідомлення повинно містити термін, в який передбачається виконати зобов'язання за цією Угодою.

9.6. Факт наявності обставин непереборної сили повинен бути підтверджений документально компетентним органом (сертифікат торгово-промислової палати). У разі відсутності підтвердження Сторона, яка не виконала свої зобов'язання, несе відповідальність в повному обсязі відповідно до вимог законодавства.

10. Використання українського потенціалу

10.1. У процесі **надрокористування** на ділянці надр, **Надрокористувач** використовуватиме обладнання, механізми, засоби, прилади, устаткування та ін. переважно вітчизняних виробників (в тому числі послуги) тією мірою, у якій їх ціна та якість, порівняно зі світовими цінами та якістю, будуть технічно, технологічно й економічно доцільними, та не призводитимуть до зменшення рівня виробництва та екологічної безпеки.

11. Набрання чинності, зміни, розірвання та припинення Угоди

11.1. Ця Угода набиратиме чинності з дня, наступного за днем внесення інформації про спеціальний дозвіл на користування надрами до Державного реєстру спеціальних дозволів на користування надрами (якщо інше не встановлено законодавством), за винятком якщо в Дозволі не передбачено більш пізній строк, та припиняє свою дію з моменту припинення права користування надрами шляхом анулювання Дозволу або закінчення строку дії Дозволу, крім вимог пункту 5.3.19 цієї Угоди.

11.2. Дія цієї Угоди автоматично зупиняється, в частині виконання робіт, передбачених Дозволом у випадку зупинення його дії та поновлюється у разі поновлення дії Дозволу.

11.3. Якщо інше прямо не передбачено законодавством та/або цією Угодою, продовження строку дії, внесення змін та доповнень до цієї Угоди здійснюється в порядку встановленому законодавством шляхом вилучення цієї Угоди в новій редакції, яка стає чинною після її письмового оформлення Сторонами та підписання уповноваженими особами Сторін.

11.4. Одностороння відмова від виконання умов цієї Угоди повністю або частково не допускається. Право односторонньої відмови від цієї Угоди надається **Державній службі геології та надр України** у випадку припинення права користування надрами шляхом анулювання Дозволу.

11.5. Кожна Сторона підтверджує, що обидва приписи цієї Угоди підписали від її імені особою, яка має право вчиняти юридичні дії від імені відповідної юридичної особи (фізичної особи - підприємця). Кожна Сторона гарантує, що нею виконані усі умови і формальності, передбачені її установчими документами, щодо прийняття органами управління рішення про погодження і підписання цієї Угоди, а особа, яка підписала цю Угоду, має для цього достатній обсяг повноважень. Жодна із Сторін не може посилатися у спорі з другою Стороною на обмеження представництва особи, яка підписала цю Угоду від її імені, або на недостовірність відомостей щодо представництва.

11.6. Сторони несуть повну відповідальність за правильність вказаних даних у цій Угоді реквізитів, а у випадку зміни реквізитів (юридичної чи фактичної адреси, назви, установчих документів), Сторона, у якій відбулася така зміна, повинна повідомити про це іншу Сторону у строки та в порядку встановленому законодавством. У разі неповідомлення Сторони несуть ризик наявності пов'язаних із цими несприятливих наслідків.

11.7. Усі правовідносини, що виникають з цієї Угоди або пов'язані із нею, у тому числі пов'язані із дійсністю, укладенням, виконанням, зміною та припиненням цієї Угоди, тлумачаться її умов, визначеними наслідками недійсності або порушення Угоди, регулюються цією Угодою та відповідними нормами законодавства.

11.8. Ця угода складена українською мовою у двох автентичних приписах, які мають однакову юридичну силу, по одному припису для кожної із Сторін.

* 11.9. Після підписання цієї Угоди уповноваженими особами Сторін, попередні редакції Угоди до спеціального дозволу № _____ від «_____» _____ р. вважаються такими, що втратили чинність.

12. Додатки до Угоди

12.1. Невід'ємною частиною цієї Угоди є:
- Додаток 1 - Характеристика ділянки надр;
- Додаток 2 - Програма робіт.

13. Юридичні адреси, реквізити та підписи Сторін

Державна служба геології та надр України

03057, м. Київ,
вул. Антона Чехова, 16
ЄДРПОУ 37536031
тел. (044) 536-13-20

Надрокористувач

повне найменування: _____

юридична адреса: _____

ЄДРПОУ (ідентифікаційний код ФОП)

тел. _____

(Підпис, прізвище, ім'я та по батькові) (Підпис) (Підпис, прізвище, ім'я та по батькові) (Підпис)

* пункт 11.9. застосується до Угоди у разі внесення змінок, передбачених строком дії спеціального дозволу на користування надрами або внесення змін до Угоди.

Підписи:
1. Угода та додатки подаються до **Директорату** у двох примірниках, оформлюються зазначеною кількістю до відповідних форм і засвідчуються підписом уповноважених осіб зазначеної.
2. Злиттими назв, підписувачем та відомостями зазначено в передбачених для цього місцях в Угоді та додатках, рідкописно здійснювати відбитим шрифтом **Служба Надр Рівне** і устаткованими розмірами (12).

Додаток 1
до Угоди про умови
користування надрами з метою
видобування нафти і газу
(промислова розробка родовищ)
від «___» _____ 20__ р. № _____

**ХАРАКТЕРИСТИКА
ділянки надр**

Загальні відомості про ділянку надр:

1. Місцезнаходження родовища, адміністративна прив'язка.
2. Географічні координати кутових точок та площа ділянки надр.
3. Інформація щодо геолого-геофізичної вичерпаності ділянки надр.
4. Інформація щодо наявності раніше пробурених свердловин, в межах ділянки надр, в т.ч. глибина свердловин (в метрах), результати буріння та випробування, а також глибина **продуктивних** свердловин (в метрах). Характеристика фону свердловини.
5. Загальна характеристика геологічних особливостей родовища (ступінь геологічного вичерпаності та освоєння об'єкта **надрокористування**), в т.ч. структурно-тектонічна будова, встановлені глибини залегання продуктивних горизонтів, типи колекторів і пластов та умови залегання покладів вуглеводнів, загальна кількість затверджених (апробованих, **оприлюднених** оцінених) запасів та ресурсів вуглеводнів на час надання/продовження строку дії/визнання зняти до спеціального дозволу на користування надрами.
6. Відомості про заплановані роботи і дослідження, пов'язані із подальшою **пороміською** родовища у разі потреби.

Надрокористувач

(підпис)

Додаток 2
до Угоди про умови
користування надрами з метою
видобування нафти і газу
(промислова розробка родовищ)
від «___» _____ 20__ р. № _____

**ПРОГРАМА РОБІТ
з видобування нафти і газу (промислова розробка родовищ)**

(в межах території родовища та ділянки надр)

№ п/п	Види робіт	Обсяги робіт	Джерело фінансування*	Граничні терміни робіт** (визначаються надрокористувачем з урахуванням значущих термінів)
1.	Отримання спеціального дозволу на користування надрами (продовження строку дії власності)	дозвіл, угода	-	-
2.	Підготовка родовища до промислової розробки, в т.ч.: 2.1. Проведення оцінки впливу на довкілля відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» ***	висновок ОВД , який визначає допустимість і проводження планованої діяльності	-	не більше 2-х років / не більше 5-ти років**** з початку дії спеціального дозволу
	2.2. Складання та затвердження плану промислової розробки родовища (технологічний проект (схеми) промислової розробки родовища (розкладу) в порядку, встановленому законодавством	проект промислових заходів, затверджений направлений до Держгеонадра	-	
	2.3. Оформлення та отримання у встановленому порядку правовстановлюючих документів на земельну ділянку для потреб пов'язаних з користуваннями надрами	відповідно до вимог законодавства	-	
	2.4. Облаштування родовища	відповідно до проекту	-	
3.	Промислова розробка родовища (видобування)	відповідно до проекту	-	не пізніше ніж

			з 3-го року/ не пізніше ніж з 6-го року**** після отримання спеціального дозволу
4.	У разі потреби, проведення комплексу геологорозвідувальних робіт з метою визначення (уточнення) параметрів недовичерпаних блоків, горизонтів (пороміська родовища або його покладів), затвердження запасів корисної копалини відповідно до закону	шляхом проекту ДКЗ	до закінчення строку дії спеціального дозволу
5.	Передача в установленому законодавством порядку звіту про результати геологічного вичерпаності до Державного науково-виробничого підприємства "Держдодатки" інформаційний геологічний фонд України"	звіт з відомостями про оприлюднення	не більше 3-х місяців з дати отримання протоколу про затвердження запасів корисної копалини
6.	Свочасне подання щорічних форм звітності, у терміни передбачені нормативно-правовими актами у сфері надрокористування та угодою про умови користування надрами	форми звітності	щорічно, протягом строку дії спеціального дозволу
7.	Проведення результативної земельної ділянки (консервації, ліквідації) свердловин (гірничодобувного об'єкту)	відповідно до проекту	до закінчення строку дії спеціального дозволу

* - державні / місцеві кошти;
** - деякі види робіт можуть виконуватись одразу;
*** - для спеціального дозволу, отриманого за результатами **проектних** **досліджень** **території** (фундаменту), з урахуванням **вимог** **Екологічного** **об'єкту** **об'єкту** **сприятиме** **роботі** **по** **отриманню** **примітних** **копалин**
**** - для спеціальних дозволів на користування надрами **нафти** та **газу** **включаючи** **проектні** **роботи**

Держгеонадра **Надрокористувач**

Оприлюднення проєктів регуляторних актів

2025

[04.03.2025](#) [Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліків корисних копалин та компонентів стратегічного та критичного значення та переліків ділянок надр \(родовищ корисних копалин\) стратегічного та \(або\) критичного значення»](#) [Додаток 1](#) [Додаток 2](#) [Додаток 3](#) [Додаток 4](#)

2024

2023

[Пояснювальна записка до проєкту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліків корисних копалин та компонентів стратегічного та критичного значення та переліків ділянок надр \(родовищ корисних копалин\) стратегічного та \(або\) критичного значення»](#)

2022

2021

[Аналіз регуляторного впливу до проєкту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліків корисних копалин та компонентів стратегічного та критичного значення та переліків ділянок надр \(родовищ корисних копалин\) стратегічного та \(або\) критичного значення»](#) (доопрацьований 09.04.2025)

2020

2019

[Аналіз регуляторного впливу до проєкту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліків корисних копалин та компонентів стратегічного та критичного значення та переліків ділянок надр \(родовищ корисних копалин\) стратегічного та \(або\) критичного значення»](#)

2018

2017

[Повідомлення про оприлюднення проєкту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліків корисних копалин та компонентів стратегічного та критичного значення та переліків ділянок надр \(родовищ корисних копалин\) стратегічного та \(або\) критичного значення»](#)

[26.02.2025](#) [Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 13 березня 2022 р. № 303»](#)
(доопрацьований 26.03.2025)

Змінами пропонується **скасування мораторію на:**

- **планові заходи державного нагляду (контролю)** за дотриманням вимог законодавства у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр на підконтрольній Україні території суб'єктами господарювання, які відповідно до критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр і визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) Державною службою геології та надр, затверджених постановою Кабінетом Міністрів України від 31 жовтня 2018 р. № 913, **віднесені до суб'єктів господарювання з високим ступенем ризику,**
- **позапланові заходи** державного нагляду (контролю) за дотриманням вимог законодавства у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр на підконтрольній Україні території суб'єктами господарювання, **щодо перевірки виконання суб'єктом господарювання приписів, розпоряджень або інших розпорядчих документів щодо усунення порушень вимог.**

РАЕУ

ОХОРОНА НАДР

1

Включення суб'єкта господарювання до планових заходів.

Річний план здійснення заходів державного нагляду (контролю) Державною службою геології та надр України на 2025 рік затверджено наказом Державної служби геології та надр України від 18.11.2024 № 538

План здійснення комплексних заходів державного нагляду (контролю) органів державного нагляду (контролю) на 2025 рік (наказ Державної регуляторної служби України «Про затвердження Плану здійснення комплексних заходів державного нагляду (контролю) органів державного нагляду (контролю) на 2025 рік» від 14.11.2024 № 257)

www.drs.gov.ua

2

Стан виконання попередніх приписів Держгеонадра

Навіть при повному виконанні попередніх приписів позаплановий захід не виключений.

3

Ознайомлення з переліком питань уніфікованої форми акту складеного за результатами проведення планового (позапланового) заходу державного нагляду (контролю) щодо додержання суб'єктом господарювання вимог законодавства у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0818-19#n13>, у т.ч. щодо дотримання вимог висновків з оцінки впливу на довкілля.

Додаток 3
до Акта, складеного за результатами
проведення планового (попільного)
заходу державного нагляду (контролю)
щодо додержання суб'єктом господарювання
вимог законодавства у сфері геологічного
вивчення та раціонального використання надр

ПЕРЕЛІК

питань щодо проведення заходу державного нагляду (контролю) щодо
додержання суб'єктом господарювання вимог законодавства у сфері
геологічного вивчення та раціонального використання надр (видобування
вуглеводнів)

№ з/п	Питання щодо додержання суб'єктом господарювання вимог законодавства	Ступінь ризику суб'єкта господарювання	Поняття суб'єкта господарювання згідно з визначенням вимог законодавства (від 1 до 4 балів)*	Випливає на питання			Нормативні документи
				так	ні	не розглядалося	
Питання для перевірки додержання вимог законодавства, які поширюються на всіх суб'єктів господарювання у відповідній сфері							
1	Наявність оригіналів документів						
1.1	Спеціальний дозвіл на користування надрами отримано	Високий Середній					Частина друга статті 14, частина перша статті 19 КУ № 132-94, абзаччя другої, третьої частини першої статті 13 ЗУ № 2665
1.2	Угоду про умови користування надрами, що містить програму робіт, укладено	Високий Середній					Частина перша статті 21 ЗУ № 2665, частина друга статті 16 ¹ КУ № 132-94
1.3	Технологічний проєкт (схема) проєкційної розробки родовища (пошук), затверджений та погоджений в установленому порядку, наявний	Високий Середній					Стаття 51 КУ № 132-94, абзаччя п'ятої частини другої статті 36 ЗУ № 2665, пункт 6 розділу I Приказу № 118
1.4	Документи, що підлягають праву	Високий Середній					Частина перша, шоста статті 97.

	на збільшену дальність для потреб, пов'язаних з користуваннями надрами, отримано						стаття 125, 126 КУ № 2765, стаття 18 ЗУ № 2665, абзаччя четвертий пункту 1 розділу VII Приказу № 118
1.5	Страхову угоду на випадок виявлення екологічної шкоди внаслідок аварій чи землетрусів, укладено під час процесів розробки нафтового родовища, а також страхову угоду на випадок виникнення державного мийки протягом строку розробки нафтового родовища, укладено	Високий Середній					Частина перша статті 39 ЗУ № 2665
1.6	Протокол затвердження проєкту проєкційної розробки родовища (пошук) наявний та подано до Держгеонадр	Високий Середній					Частина третя статті 36 ЗУ № 2665, пункт 1 розділу VII Приказу № 118
1.7	Комп'ютерний проєкт облігуючих родовища (пошук) наявний	Високий Середній					Абзаччя четвертій частини другої статті 36 ЗУ № 2665, абзаччя другий пункту 1 розділу XIII Приказу № 118
1.8	Інформаційний(і) проєкт (програма) наявний(і)	Високий Середній					Абзаччя четвертій частини другої статті 36 ЗУ № 2665
1.9	Паспорти свердловин наявні	Високий Середній					Пункти 1.4, 1.7, 1.8, розділу 1, розділ 2 Порядку № 76, пункт 53 розділу XIII Приказу № 118

2	Зміни до спеціального дозволу на користування надрами внесено у разі:						
2.1	Зміни вимог, затверджено у спеціальному дозволі на користування надрами, у тому числі щодо продовження строку дії такого спеціального дозволу на користування надрами на строк його продовження та (або) змінення, змінення повноважень (безпосередньо) внаслідок рішення суду, що набрав чинності	Високий Середній					Пункт 1 частини першої статті 16 ¹ КУ № 132-94
2.2	Змінення площі ділянки надр за інформаційним проєктом проєкційної розробки родовища (пошук), затвердженою Держгеонадр (згідно з постановою Верховного Суду України по запиті керуючого департаменту (ДКД) України), - після розгляду запиту внаслідок змінення (ресурсів) внаслідок ділянки надр, що підлягає затвердженню внаслідок проєкційної розробки родовища ДКД України	Високий Середній					Пункт 2 частини першої статті 16 ¹ КУ № 132-94
2.3	Розширення меж меж ділянок на 50 відсотків початкової ділянки у користування площі	Високий Середній					Пункт 3 частини першої статті 16 ¹ КУ № 132-94

РАЕУ

ДОБІРКА до теми —

**Надрокористування в Україні:
вимоги та відповідальність**

Офіційні документи та аналітика

- **Кодекс України про надра** – базовий НПА, що регулює відносини у сфері користування надрами.
[Законодавство України](#)
- **Закон України «Про оцінку впливу на довкілля» № 2059-VIII**
Важливий для погодження діяльності, що впливає на надра.
[ОВД – Закон](#)
- **Звіти Державної служби геології та надр України**
Щорічні звіти, статистика, прозорість виданих дозволів.
[Geonadra.gov.ua](#)

Відео та публічні заходи

- **Відео на YouTube-каналі Асоціації професіоналів довкілля РАЕВ – експертні обговорення**

[Ecotransformation & ESG: ready-made solutions](#)

- **YouTube-канал Держгеонадр**

Аналітика, доповіді, коментарі до нових порядків і процедур.

[GeoNadra YouTube](#)

Аналітичні та публіцистичні статті

- **Статті на [Офіс сталих рішень](#)**
Авторська аналітика з правових та екологічних позицій.
- **Статті на [Liga.Zakon](#), [Mind.ua](#), [Ekonomichna Pravda](#)**
Теми: ліцензування, концесії, надра як актив, державний контроль.

РАЕВ

ОСНОВНІ ВИЗНАЧЕННЯ до теми —
Надрокористування в Україні:
вимоги та відповідальність

РАЕW

Надра — частина земної кори, що розташована нижче поверхні землі та дна водойм і містить корисні копалини, підземні води та інші мінеральні ресурси. Є виключною власністю народу України (ст. 1 Кодексу України про надра).

Користування надрами — комплекс правовідносин, пов'язаних з наданням, використанням і охороною надр для видобування корисних копалин, геологічного вивчення, підземного зберігання речовин тощо.

Спеціальний дозвіл на користування надрами — документ, що надається Держгеонадрами України і надає право користування надрами для певної мети (геологічне вивчення, видобування, зберігання). Видається відповідно до постанови КМУ № 615.

Надрокористувач — суб'єкт господарювання (фізична або юридична особа), який отримав дозвіл на користування надрами та несе зобов'язання щодо дотримання вимог законодавства, сплати платежів і ведення обліку.

Корисні копалини — природні мінеральні утворення в надрах, що використовуються у виробництві. Поділяються на корисні копалини загальнодержавного і місцевого значення.

РАЄW

Геологічне вивчення надр — сукупність робіт із дослідження геологічної будови, складу, умов залягання корисних копалин, оцінки запасів. Передує видобутку і вимагає окремого дозволу.

Оцінка впливу на довкілля (ОВД) — процедура, що передує наданню дозволу на надрокористування, передбачає оцінювання потенційного впливу планованої діяльності на довкілля з урахуванням громадськості.

Рентна плата за користування надрами — обов'язковий платіж до бюджету, що сплачується надрокористувачами за видобування або використання мінеральних ресурсів, встановлений Податковим кодексом України.

Порушення умов користування надрами — недотримання вимог законодавства або умов спецдозволу, що може стати підставою для його анулювання чи притягнення до відповідальності (штрафи, позбавлення ліцензії).

Охорона надр — сукупність заходів, спрямованих на раціональне використання, збереження, недопущення забруднення чи виснаження надр.

РАЕУ

Конкурс на надання дозволів (аукціон) — механізм, за яким суб'єкти господарювання можуть отримати дозвіл на користування надрами через прозору процедуру продажу спеціального дозволу.

Припинення права на користування надрами — відбувається у разі завершення строку дії дозволу, добровільної відмови, анулювання за порушення або за рішенням суду.

Відповідальність за порушення надрокористування — включає адміністративну, цивільну та кримінальну відповідальність за незаконний видобуток, порушення умов дозволу, шкоду довкіллю.

Спеціальне водокористування (у контексті надрокористування) — забір води з підземних джерел (свердловин) потребує окремого дозволу. Часто супроводжує діяльність із видобування корисних копалин.

Гірничий відвід — частина надр, що передається у тимчасове користування підприємству для видобутку корисних копалин із відповідною документацією та межами.

Державний геологічний контроль — форма нагляду за дотриманням правил надрокористування, яку здійснює Держгеонадра, Держекоінспекція та інші уповноважені органи.

РАЕВ

Дякую за увагу!